FOTO PETER LAMBRICHS

Op beversafari langs de oevers van de Maas

Na een paar uur wachten wordt het geduld beloond: bevers, recht voor de lens. FOTO'S PETER LAMBRICHS

Ze doen het zó goed in Limburg dat ze op sommige plekken al weggevangen of afgeschoten worden. Desondanks zie je de bever zelden. Tenzij je weet waar je moet zijn en op welke sporen je moet letten. Verslaggever Ron Langenveld boekte een beversafari en ging op zoek naar de grote knagers.

Ik had me warmer aan moeten kleden voor deze avond merk ik, dobberend op het water in een hoek van een afgesloten grindgat bij de Eijsder Beemden. Hoe lang liggen we hier nu al, tien tot naar een rimpeling in het water? Een snr? Twee uur? Mijn besef van tijd ben ik een beetje kwijt. En omdat ik koning moet ik toch even denken aan de slag om de arm waarmee gids Peter Lambriche (56) uit Veerendaal zich daarstraks indekte. „Je kunt het niet plannen", zei hij nadrukkelijk. „Het blijft de natuur." Maar de steeds dieper wordende frons op zijn voorhoofd vermaakt dat ook hij zich misschien enige zorgen maakt of we de bever vanavond überhaupt wel te zien gaan krijgen. „Maar dat zou dan toch echt de eerste keer zijn", houdt hij de moed erin.

Lummels

Wat natuurlijk niet geholpen heeft, is dat twee opgeschoten bewoners met een hinderwetlijg motorboot je een tijdje in 'ons' grindgat hebben rondgevaren. „Normaal zie je hier nooit niemand", vervolgt Lambriche. Zulje net zien.... En daar houden bevers dus niet van, van kabaal en onrust. Dan blijven ze lekker binnen. Inmiddels is het kwaaiertige beetje gelukkig weer vertrokken en zindelijken ligen wij muisstil toch al een hele tijd voor anker te wachten. Maar een bever, ho maar. 'Wij' zijn gids en natuurfotograaf Peter Lambriche, een schipper die het beetje bemant en de twee cursisten Daniëlle Paauwhuis (58) en Brenda de Clerck (39) die vanavond bij Lambriche deze beversafari geboekt hebben. Met hun camera's in de aanslag wachten de Belgische hobbyfotografen net als ik op een glimp van het grote knaagdier, dat na zijn herintroductie in 1988 in Nederland zich enorme opmars heeft gemaakt.

Burchten

In het grindgat waar we nu zitten, leven er misschien wel een we leen stuk of twintig, verkoold over twee burchten, weet Lambriche. „De vraag is dus niet óf je ze ziet. maar of je er vier of tien ziet", klonk het stoer woord. Dat hier bevers zitten, kan niemand ontgaan. De rand van de plas ligt bezaaid met omver geknaagde bomen. Flinke jonkels, die op klassieke wijze bovenden aan de stam rondom zijn doorgeveten, zodat de beverfamilies zich to goed kunnen doen aan het knapperig frisse gebladerte waar ze zo dol op zijn. Een op de stelt oevers zijn ook duidelijk de 'glijsporen' te zien. De paden waarover de dieren in en uit het water klimmen om aan de waterkant te gaan foerageren. „Dit is de beste tijd om ze te zien", vervolgt Lambriche. Al kun je bevers het hele jaar spotten. Maar in mei werpen de vrouwtjes hun jongen. „En die komen nu meer naar buiten. De jonkies zijn wat nieuwsgieriger en onbevangener." En maken de 'beverjacht' behoorlijk eenvoudig.

Schemerdier

Desondanks moet je wel weten waar je zijn moet om bevers te zien. Maar dat weet natuurfotograaf actief as. Vooraf gaand aan de boottocht hebben we al een wandeling gemaakt door de Eijsder Beemden om beversporen te zien en onderricht te krijgen in het doen en laten van het dier. Want voor een goede natuurfoto is volgens Lambriche meer nodig dan een goede fotocamera, de juiste sluitertijd en een flinke portie geluk. „Je moet begrijpen hoe de dieren leven, wat hun gewoonten zijn, warmeer je op welke plek moet zijn en waarvan ze zich neem wel en neme niet laten zien." Zo komt Lambriche zelf bijna wekelijks in het heuvelland die hij al jaren volgt en fotografeert. „Bevers zijn schemerdieren", zegt hij. En misschien zijn we, nede doordat de zon momenteel bijna op zijn langst aan de hemel staat, ietwat aan de vroege kant in het grindgat gearriveerd. Gelukkig ook voor de fotografierende dames, stikt het hier van de jeugels waarop zij zich bij gebrek aan de hoofdrolspeler met hun tele lenzen kunnen betoveren. Vliegend boven het water heb ik de blauw glimmende vogels wel vaker over het water zien flitsen. Maar nog nooit vlieend vanaf een tak, of met een prooi in de snavel, zoals ik ze hier vanaf het water zie doen. Kan ik ook weer afstrepen. Maar daar kwamen we uiteraard niet voor: bevers willen we zien. Voor mij en Daniëlle moet het de eerste keer worden. Brenda heeft de grote knaagdieren al eerder in het vrije veld gezien. „Meermaals", zeet ze. In de Biesbosch was dat. Vanaf de kant. „Maar alleen de kop die boven het water uitsteekt. Ik zou er graag eens een het emaal uit het water willen zien en fotograferen." Maar dat is lastig vanaf de kant. Haar hoop is dan ook grootstigd op vanavond, als we vanaf het midden van het water de dieren optimaal moeten kunnen volgen.

> DE JONKIES KOMEN NU MEE NAAR BUITEN EN DIE ZIJN WAT NIEUWSGIERIGER EN ONBEVANGENER.
> Peter Lambrichs

Kippenvel

Dan wordt er vanuchter uit het bootje plots 'bever achter jr' geflaisterd. Rustig bewegen, had Lambriche ons gelnstrueerd. Bevers zien niet heel best, maar van wilde beweglngen kunnen ze wel degelijk schrikken. Dus proberr ik zo beheerst mogelijk om te draaien naar de aangewezen plek. En in de verte zie ik in een bruin kopje, ter grootte van een bondenkop door het water kleven. Wow, mijn eerste echte bever! Ik voel het kippenvel op mijn armen komen, niet van de kou, maar van de opwinding. Het blijkt de voorbode van een heuse armada aan bevers die het komende uur al dan niet slopend met were knabbelstokken langs de waterkant en rond de boot zwemt. Van onze aanwezigheid lijken de dieren zich helemaal niks aan te trekken. Met dank aan Lambriche, die nu zijn talloze bezoeken precies weet op welke afstand hij de boot daarvoor neer moet leggen. „We liggen hier net buiten hun comfortzone", zeet hij, terwijl ik een flinke bolle rug van een van de dieren boven water zie komen voordat hij een soepele duik naar het diepere water maakt.

Hoe groot de dieren werkelijk zijn, zien we even later aan de waterkant als er een tje onder de beschutting van het overhangend groen deels zichtuit het water wragt en wat takken uit een struik to trekken. Om me heen klikken de camera's onophoudelijk als het dier op zijn achterpoten gaat staan en zelfs zijn enorme snijtanden even last zien. De voor bevers zo markante platte staart houdt hij helaas verborgen in het water.

Staart

Tot er even later eentje uit het water klimt en zich op de oever als een volleerd fotomodel voi in het zicht van de camera's tussen een aantal omgevallen bomen begeeft, de dikke staart fraai over een van de stammen gedrapeerd. „Zo mooi heb ik nr dit jaar ook nog niet kunnen zien", erkent Lambriche over het uitzonderlijk fraaie zicht op het dier, dat zich even later met een tak in de bek op een meter of tijf ten oosten van ons van de glijgaden weer het veilige water in laat glijden. Met het invallen van de duisternis is een half uur daarna het spektakel gedaan en verdwijnen de bevers. „Het licht wordt nu ook te slecht om nog scherpe foto's te kunnen maken."

Als de ankers worden gelicht en de buitenboordmotor start voor de terugtocht, zitten Daniëlle en Brenda op de schermen van hun camera's de resultaten van de avond te bekijken. Zeker is ze tevreden, zagt Brenda terwijl ze trots de resultaten laat zien. Met name op de zo gewilde afbeeldingen waarop ze de bever van top tot teen op de plaat heeft kunnen zetten. „Ik heb mijn foto's", glundert ze.

Zelf op beversafari

Gedurende de zomer zijn op de diverse plekken in Limburg excursies en lezingen te boeken naar en door het leefgebied van de bever. Enkele websites met informatie daarover zijn www.natuurlijkgeult.nl (kanotochten Maasplassen Midden-Limburg), www.ark.nu (excursies Midden-Limburg), www.paysdescastors.eu (excursies Maas en Geenmaas). Gids en natuurfotograaf Peter Lambrichs organiseert zijn bevertochten specifiek voor fotografen. Zijn komende tochten naar de Eijsder Beemden zijn reeds volgeboekt. Lambrichs verzorgt ook excursies en fotografiewerkshops over andere diersoorten. Voor meer info: www.peterlambrichs.nl